

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXIV. Misericordiam & judicium custodi, & Spera in Deo tuo semper. Ose.
12. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

tempore hyberno? putata, inops, coopera nivibus, ignobilis, ignota, nemo est, qui illam respiciat. At expecta tantisper, & videbis. O quæ pompa foliorum, quæ florum copia, quæ suavitas fructuum! ita de te erit. *Expecta usque in tempus.* Nunc tua est hyems: *sustine patiens.*

3. Considera, quàm fatua foret arbor, quæ moræ impatiens ante tempus vellet germinare, atque florere. Contingeret illi potius elanguere, & ceteris verno tempore latâ & eleganti specie comparentibus, sine pretio vilescere. Idem etiam tibi accidet, si modò velis anticipare statum, qui est proprius Beatorum in cælo. Non hic sumus ad gaudendû sed ad patiendû.

Studiosè hæc verba menti imprime: *In mundo pressuram habebitis.* Joan. 6. 35.

4. Considera gaudium proportionè responsurum dolori, quem pateris, & ideo notâ, quomodo dicatur: *Redditis.* Dominus tantum tibi reddet voluptatis, quantum tu illi prius litaveris. *Secundùm multitudinem dolorum meorum in corde meo consolationes tuæ laticaverunt animam meam.* Pl. 93. 19. Fortè diffidis illi: ne dubita: fidelissimus est debitor, imò verò quantum amplius tibi reddet, quàm tu illi dederis? sufficiat audire, quòd tibi se ipsum daturus sit: *Ego merces tua magna nimis.*

Gen. 15.

XXIV.

Misericordiam & iudicium custodi, & Spera in DEO tuo semper.
Ose. 12. 6.

1. Considera, quoties in litteris Divinis copulantur hæ voces *Misericordia & iudicium*, ijs intelligi quodcunque virtutis opus, per *iudicium* quodcunque virtutis opus, quod sit debitum, sive sit debitum Religionis, sive Justitiæ, sive gratitudinis, sive charitatis, sive quodvis aliud. Per *Misericordiam* quodcunque virtutis opus ultro susceptum. Et hoc sensu quondam dicebat David, Dominum esse, qui *diligit Misericordiam & iudicium.* Pl. 32. Hoc igitur est, quod isto loco tibi proponitur, ut accuratè exequaris, quod tibi convenit, sive ultroneum, sive debitum fuerit. Non dicitur: *Misericordiam & iudicium exerce*, sed *Misericordiam & iudicium*

custodi. Non enim sufficit negligenter servare, oportet servare studiosè, juxta illud: *Da mihi intellectum, & scrutabor legem tuam, & custodiam illam in toto corde meo.* Pl. 118.

2. Considera meritò videri dicendum: *iudicium & Misericordiam custodi*, & non *misericordiam & iudicium*, quia opera debita videntur præmittenda gratuitis, & ita primo loco collocanda. Sed planè contrarium contingit, quoties junguntur hæ voces: *Misericordiam & iudicium cantabo tibi Domine. Misericordiam & veritatem diligit DEVS. Misericordiam & veritatem ejus quis requirit? &c.* Ut discas, nisi operibus quibusdam ultroneis viam tibi sternas ad debita,

bita, nunquam fore, ut ista perfectè adimpleas. Cupis serid odium illud extirpare de corde? Exercitare in quibusdam actibus amandi, ad quos aliàs non teneris, ut est singulari studio orare pro eo, qui te offendit, illum verbis factisq; bene habere, & occultis quoq; demereri obsequijs. Cupis esse fidelissimus dando cuique, quod suum est? Vince amorem pecuniæ, qui tibi dominatur, etiam tibi licitè illam retineres: elemosynam largire. Cupis à corde tuo arcere procul actus illos impuritatìs ad eò indignos? sensus tuos majore cautelâ custodi, quàm exigat obligationis rigor. Choreas fuge etiam innocentes, noctes vigiles, congressus, spectacula declina, carnem aliquo genere austeritatìs mortifica. Hæc est norma, ad quam erigitur planta debilis, in sinistram nimum propendens, ut debitam sumat rectitudinem, si etiam plus debito illam flectas ad dextram.

3. Considera, si his omnibus præstitis custodiveris *Misericordiam & Judicium*, nullam in his tuis bonis operibus sive ultro, sive ex debito susceptis, sed omnem in DEO collocandam fiduciam. Idcirco postquam dictum est: *Misericordiam & Judicium custodi.* Mox subjungitur: *& spera in DEO tuo semper.* Non est, quod speres in misericordiâ, non in judicio, sed in solo Domino, in DEO tuo. O si nôs feres momentum hujus sublimissimi documenti! quia sæpe bona quædam opera exerces, & his acquiescis, ceu sufficiant ad salutem, & non est ita. Illico nôsse debes, nisi Dominus favore

R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

prorsus singulari tibi assistat, omnem illum bonorum operum apparatus nihil fore, & ideo DEUM implorandum haud secus, ac si nihil egisses. Hoc notabile discrimen intercessit inter Ezechiam & Sedeciam. Uterque munivit murum in modum civitatem Jerusalem contra quoscunque hostium insultus, uterque annonâ & præsidio instruxit, at Sedecias aliud non præstitit. Ezechias verò insuper ciclicio se induit, cinerem capiti insperlit, & ingressus templum summo fervore quamprimum confugit ad DEUM. Atque ita cum Ezechias industria plurimum profecerit, Sedecias nihil effecit: *Pro eo, quod habuisti fiduciam in munitionibus tuis, tu quoque capieris.* Jer. 48. 7. Hæc igitur vera est regula omnem adhibere diligentiam, ceu nihil à DEO esset sperandū, & tum omnia sperare à Deo, ceu nihil omnino diligentiae adhibuisses.

4. Considera, qualem esse conveniat fiduciam, quara repositam in DEO habes, qui tuus dicitur, in DEO tuo, ut eò magis animeris ad sperandum. Decet esse continuam. Ideo non dicitur solum *Spera in DEO tuo*, sed adjungitur, *Semper.* Tu facilè incipis sperare, sed non profeceris, quasi DEUS preces tuas non audiat, vel certè non acceptet. O quantum falleris! an tu igitur limites pones DEO tuo, uti quondam cives Betulia, qui statuebant se permittere Holoferni, nisi quinque dierum spatio auxilium DEUS ministraret? Certissimè persuasum habe, nunquam illud tibi negatum iri, quod postulaveris, sed

D

con-

constantiter, pro salute animæ tuæ. *Et liberasti eos.* Non satis est sperare
An nescis, quod Christus ait? *In te semel, ut libereris, oportet denuo*
speraverunt Patres nostri, speraverunt, sperare.

XXV.

Conversio S. Pauli.

Fidelis sermo & omni acceptione dignus: quod Christus JESUS venit in hunc mundum peccatores salvos facere; quorum primus ego sum. Sed ideo misericordiam consecutus sum, ut in me primo ostenderet Christus JESUS omnem patientiam. 1. Tim. 1. 18.

1. **C**onsidera grande solatium, quod
chaurire debes ex his verbis fidei,
ideoque irrefragabilibus: *Christus*
JESUS venit in hunc mundum peccato-
res salvos facere. Si Dominus venit
salvos facere peccatores, etiam pro sa-
lute tuâ venit. In hunc mundum ve-
nisse dicitur, non natus esse, ut ostendat
se etiam ante nativitatem fuisse; sed
alibi, nempe in sinu Patris. Hinc ra-
tiocinando concludere, an non habeat
voluntatem te reddendi saluum, dum
idecirco venit è loco tantæ felicitatis in
locum tantæ miseria: *in hunc mundum.*
fortè nesciebat, quàm hîc malè tra-
ctandus esset? sciebat utique. *Scie-*
bat omnia, quæ ventura erant super se.
Joan. 18.

2. Considera deinde, quàm mode-
stè de se locutus sit Apostolus, cum
dixit, se peccatorum primum, hoc est,
inter omnes maximum extitisse. Id
quod citra mendacium dicere potuit,
quia revera talem sese æstimabat. Co-
gitabat Apostolus continuò grande
suum peccatum, hoc considerabat, hoc
cognoscebat, nihil moratus aliena, at-
que ita paulatim adductus est, ut age-

ret instar alicujus, qui, cum perferenti-
scit vehementissimum podagræ vel
calculi dolorem, existimat non esse
dolorem suo parem, quia suum experi-
mento novit, de alieno vix habet
cognitionis umbram, vel, ut loquimur
in scholis, *Speciem abstractam.*

Si tu semper ijs cogitandis circum-
stantijs intentus esses, quæ propria pec-
cata aggravant, aliena minuunt, id
ipsum diceres. At tu semper ea cogi-
tas, quæ aliorum peccatis pondus ad-
dunt, tuis demunt. Visne revera te
omnibus peiorem reputare? sic age.
Grande odium contra te ipsum concipi-
pe. An non vides, quid facias, cum
gravi odio aliquem persequeris, qui
injuriam tibi intulit? dicis non esse
parem illi proditorem, nec exaggeran-
do dicis, sed quia in eo furore ita judi-
cas. Idem tibi accidet, si tui ipsius
odium illum apicem attigerit, ad
quem Sancti pervenerunt.

3. Considera Apostolum etsi du-
dum conversum non dixisse: *quorum*
primus ego fui, sed quorum primus ego
sum. Quia solum attendebat, quod
in se habebat per naturam, & sciebat,
si